

Maantien 955 parantaminen välillä Köngäs – Hanhimaa, Kittilä

Tiesuunnitelma

SUUNNITELMASELOSTUS

SISÄLTÖ

1. HANKKEEN LÄHTÖTIEDOT JA PERUSTELUT	3
1.1 Sijainti	3
1.2 Nykyinen tiestö ja liikennetiedot	3
1.3 Hankkeen perustelut	4
1.4 Vanhat suunnitelmat ja päätökset	4
1.5 Maankäyttö, kaavatilanne ja suojeltavat kohteet	5
1.6 Luonnonympäristö, kasvillisuus ja eläimistö	6
2. HANKKEEN TAVOITTEET	8
3. TIESUUNNITELMAN ESITTELY	8
3.1 Ajoneuvo- ja kevyenliikenteen järjestelyt	8
3.3 Tieympäristö	10
4. SUUNNITELMAN VAIKUTUKSET	11
4.1 Vaikutukset liikenteeseen	11
4.2 Vaikutukset ympäristöön	11
4.3 Vaikutukset talouteen	13
4.4 Haittojen torjumis- ja lieventämistoimenpiteet	13
5. SUUNNITELMAAN SISÄLTYVÄT LUVAT JA SOPIMUKSET	14
6. EHDOTUS TIESUUNNITELMAN HYVÄKSYMISEKSI JA JATKOTOIMENPITEET	14
6.2 Jatkotoimenpiteet	15
7. SUUNNITELMAN LAATIJAT JA YHTEYSHENKILÖT	15

1. HANKKEEN LÄHTÖTIEDOT JA PERUSTELUT

1.1 Sijainti

Suunnittelukohte sijaitsee Kittilän kunnassa 27 km kirkonkylältä pohjoiseen. Tiesuunnitelmassa esitettävä parannettava tieosuus alkaa maanteiden 956 ja 955 liittymästä noin 1,0 km Inarin suuntaan ja se päättyy Hanhimaan kylän eteläpuolella. Suunniteltavan tien varrelle sijoittuu kaksi kylää Köngäs ja Rautuskylä. Parannettavan tieosan pituus on 12,2 km.

Hankkeen tierekisteriosoite on 955/1/1027 – 955/3/604.

1.2 Nykyinen tiestö ja liikennetiedot

Nykyisin maantie 955 on pääosin sorapintainen maantie, jonka poikkileikkaus vaihtelee 5–6 metrin välillä. Rautuskylän länsipuolelle tietä on parannettu 1990-luvulla noin 400 metrin matkalta. Parannetun tien kokonaisleveys on 6,5 metriä, josta öljysorapäälysteen leveys on 6 metriä.

Vuonna 2010 valmistunut maantieyhteys Mt 9554 Kiistalan kylään ja Suuriuusikon kultakaivokselle erkanee suunnittelualueen loppuosasta.

Maantien 955 keskimääräinen vuorokausiliikennemäärä vuonna 2010 (KVL2010) oli suunnitteluosuuden alkuosalla Rautuskylän kohdalla noin 540 ajoneuvoa vuorokaudessa ja loppuosalla Hanhimaassa noin 300 ajoneuvoa vuorokaudessa.

Lisääntyneestä matkailuliikenteestä sekä työmatkaliikenteestä Suuriuusikon kaivokselle johtuen liikennemäärät ovat kasvaneet huomattavasti viime vuosina. Rautuskylän kohdalla liikennemäärät ovat 2,35-kertaistuneet 30 vuodessa (vuonna 1982 230 ajon./vrk). Kaivoksen huoltoliikenteen siirtyessä käyttämään tieyhteyttä yhä enemmän, myös raskaan liikenteen osuus on kasvussa. Tällä hetkellä raskaan liikenteen osuus on 5 %.

On arvioitu, että tien liikennemäärä lisääntyy vuoteen 2030 mennessä noin 1,45-kertaiseksi. Tällöin Rautuskylän kohdalla keskimääräinen vuorokautinen liikenne määrä olisi noin 780 ajoneuvoa vuorokaudessa. Lisäksi on arvioitu, että raskaan liikenteen määrä on vuonna 2030 7 % kokonaisliikennemäärästä eli noin 55 ajoneuvoa vuorokaudessa.

Vuosina 2007–2012 suunnitteluosuudella on sattunut 6 liikenneonnettomuutta, joista 4 on johtanut henkilövahinkoihin.

Suunnitelma-alueelle ei ole tällä hetkellä kevyen liikenteen väyliä eikä tievalaistusta.

Lismajoen silta(L-845) sijaitsee suunnitteluosuudella. Silta on hyväkuntoinen ja sen hyötyleveys on 6,5 metriä, joten tarvetta sen kunnostamiseen ei ole.

1.3 Hankkeen perustelut

Maantie 955 Köngäs – Inari välittää poikittaista liikennettä koko Pohjois-Kalotin ja Ylä-Lapin alueella, ollen näin tärkeä itä – länsi suuntainen tieyhteys Pohjois-Suomessa. Lapin ELY- keskuksen tavoitteena on kehittää tieyhteyttä ja muuttaa tieyhteys tulevaisuudessa seututieliuokasta kantatieksi.

Nykyisen sorapintaisen tien vaaka- ja pystygeometria ei enää vastaa kasvaneiden liikennemäärien mukaisia vaatimuksia. Tien rakenteen kunto on nykyisin niin heikko, ettei sitä voida hyödyntää uutta tietä suunniteltaessa ja rakennettaessa.

Kuva 1. Nykyinen maantie on mäkinen ja mutkainen huonokuntoinen soratie. Kuva Sokkaporan ohjelmapalveluyritysten liittymän kohdalta.

Lisääntyvä raskas liikenne huonontaa tien kuntoa entisestään sekä vaarantaa kapean ajoradan piennarta käyttävää kevyen liikenteen liikenneturvallisuuden.

Suunnittelualueelle nykyisen maantien varrelle rakennetaan vuosittain jatkuvasti omakotitaloja ja loma-asuntoja ja parannettavan tien tarkka sijainti ja tilantarve helpottaa alueen maankäytön kehittämistä.

1.4 Aikaisemmat suunnitelmat ja päätökset

Lapin tiepiirin toimesta maantien 955 (silloin Mt 9561) parantamiseksi on laadittu tiesuunnitelma vuonna 1981. Tiesuunnitelma on laadittu Könkään ja Hanhimaan välille noin 17,1 km matkalle.

Tiesuunnitelman mukainen tien mitoitusnopeus oli 80 km/h ja uusi tielinjaus noudatteli pääosin nykyistä tietä. Suurimmat tieoikaisut sijoituivat

Loma - Paksun sekä Jorvaperänjärven kohdalle. Tiesuunnitelma sai lainvoiman vuonna 1987, mutta se on nykyisin rauennut.

Sito Oy laati vuonna 2012 toimenpideselvityksen Lapin ELY- keskuksen toimeksiannosta Könkään ja Hanhimaan välille noin 17 kilometrin matkalle. Toimenpideselvityksen tavoitteena oli selvittää mm. laaditun tiesuunnitelman ratkaisujen ajantasaisuus, toteuttamiskelpoisuus sekä mahdolliset kehittämistoimenpiteet, tien jatkosuunnittelun edellytykset ja maantien 955 nykytila ja ongelmat.

1.5 Maankäyttö, kaavatilanne ja suojeltavat kohteet

Maankäyttö

Tunturi-Lapin maakuntakaavassa ja Levin osayleiskaavassa maantie 955 tieluokka on esitetty nostettavaksi seututiestä kantatieksi. Maakuntakaavassa ja osayleiskaavassa suunniteltava tieosuus on esitetty merkittävästi parannettavana tieosuutena.

Lapin ELY-keskuksen Ympäristö-vastuualueen näkemyksen mukaan tiesuunnitelman laatiminen ja hyväksyminen ei vaadi voimassa olevan yleiskaavan muuttamista. Tunturi - Lapin maakuntakaava on vahvistettu vuonna 2010 ja Levin osayleiskaava vuonna 2011.

Osayleiskaavassa kevyen liikenteen yhteys esitetään tieyhteyden rinnalle välillä Köngäs – Rautuskylä. Suunnittelualan pohjoisosaan rajautuu myös vuonna 2007 laadittu Hanhima – Lintula osayleiskaava. Suunnittelualueella ei ole voimassa olevia asemakaavoja.

Suunnitelma-alueelle kohdistuu tällä hetkellä Levin matkailukeskuksen johdosta pysyvän asumisen ja lomarakentamisen rakentamispainetta. Levin osayleiskaavassa suunnitteluosuuden varrelle on esitetty uutta pääosin asumiseen painottuvaa maankäyttöä. Pienivaltainen uusi asuntoalue AP on esitetty tieosuuden alkuosalle ja kylämäistä asuin- ja täydennysrakentamista AT AT-1 Munajärven ja Rautusjärven alueille.

Sokkaporan alueella nykyisen maantien välittömässä läheisyydessä on useita ohjelmalveluyrityksiä, jotka järjestävät mm. poro- ja huskysafareja. Vilkkaimpina sesonkiaikoina tien varrelle on pysäköinyt useita charterbusseja, jotka aiheuttavat liikenneturvallisuusongelmia näkemiltään puutteellisella mutkaisella ja mäkisellä tieosuudella. Lisäksi suunnittelualueella on useita majoituspalveluja tarjoavia yrityksiä.

Suojelukohteet

Könkään ja Rautuskylän alueella sijoittuu maakunta- ja osayleiskaavassa kaksi valtakunnallisesti arvokasta maisema-alueita, joiden arvoja ei saa toimenpiteillä tai rakentamisella heikentää.

Hanhimaan eteläpuolella on II-luokan pohjavesialue, jonka veden antoisuus on koepumppauksilla todettu heikoksi. Pohjavesialue ei tämän hetken tiedon mukaan sovellu raakavesilähteeksi. Pohjavesialue ei ulotu

suunnitellun tien välittömään läheisyyteen. Suunnittelualueella ei ole tällä hetkellä kunnallista vesi- ja viemäriverkostoa.

Suunnittelualueelle ei sijoitu luonnonsuojelu- tai Natura 2000 – alueita. Suojeltuja sekä miljöölle arvokkaita rakennuksia sijoittuu erityisesti Rautuskylän ja Hanhimaan kyliin. Rakennukset eivät sijoitu nykyisen tien välittömään läheisyyteen ja niiden sijainti on otettu huomion tiesuunnitelman laadinnassa.

Tien läheisyydessä ei sijaitse tiedossa olevia muinaismuistoja (lähde Hannu Kotivuori Lapin maakuntamuseo). Suunnittelualueella ei ole valtakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä.

Kaivostoiminta

Suunnittelualueen pohjoisosassa Rautuskylän ja Hanhimaan välillä on runsaasti kaivosvaltauksia nykyisen tien molemmilla puolilla. Valtausten haltija on Dragon Mining Oy. Mahdollisten kaivoshankkeiden aikataulua ei ole tällä hetkellä tiedossa.

Reitit

Maantietä 955 risteää kaksi virallista moottorikelkkareittiä, tiesuunnitelman paalulla 2200 Sokkaporan itäpuolella sekä paalulla 4650 Rautuskylän kaupan kohdalla. Moottorikelkkareitit ovat osa Levin matkailukeskuksen kelkkareittiverkostoa.

Könkään kylän ja Rautuskylän välillä maantien 955 eteläpuolella on hoidettu hiihtolatu. Hiihtoreitti risteää suunnitellun tien kanssa kolmessa kohdassa paaluilla 1650–1800, 3900–4200 ja 4600–4700. Hiihtoreitti on osa Levin matkailukeskuksen hiihtoreitistöä ja kevättalvisin hyvin suosittu.

1.6 Luonnonympäristö, kasvillisuus ja eläimistö

Suunniteltu tielinjaus sijoittuu suurelta osalta nykyisen tielinjan kohdalle. Linjauksen länsiosa sijoittuu vanhan tien varrella olevien talojen eteläpuolen peltoalueelle. Rautuskylän kohdalla tehdään linjauksen parantamista mutkien kohdalla. Koleskanpalon ja Nilimaan kohdalla oikaistaan muutama sadan metrin matkalla tietä ja Jorvaperänpalon ja Nivamaan kohdalla linjaus on uudella linjalla nykyisen tien länsipuolella.

Luonnonympäristö

Alueen luonnonympäristö on asutuilla kohdilla kulttuurivaikutteista kylä- ja piha-alueita ja metsäisillä alueilla talousmetsinä hoidettua mustikka- ja puolukkakangasta sekä soistuneita metsäkuvioita. Lismajoen ranta-alueilla on rehevää kasvillisuutta. Koleskanjärven kaakkoispäässä on vähäpuustoinen neva-alue, Jorvaperänjärven ympärillä on leveä saravyöhyke ja Matala Puljujärvi on melkein umpeenkasvanut. Munajärven ja Rautusjärven rannalla on vanhoja laidunnettuja niittyjä ja hakamaita.

Alueen kasvillisuutta on selvitetty maastokäynnillä heinäkuussa 2013 tielinjauksen lähimaastossa.

Suunnittelualueella on neljä kasvillisuudeltaan merkittävää aluetta:

1. Jorvaperänjärvi on noin 7 ha kokoinen järvi niukkatuottoinen järvi, jota reunustaa laaja saravaltainen reunus
2. Matala Puljujärvi, lähes umpeenkasvanut
3. Koleskanpalon neva, vähäpuustoinen neva
4. Lismajoen Myllykoski, rehevä joenvarsi

Viitasammakko

Viitasammakon (*Rana arvalis*) esiintymistä havainnointiin seitsemässä potentiaalisessa kohteessa kahtena yönä kesäkuun alussa. Selvityksissä ei havaittu merkkejä viitasammakon esiintymisestä. Kutuääntelyä ei kuulu-
nut, eikä lajista saatu näköhavaintoja.

Linnusto

Tielinjauksen lähialueen pesimälinnusto selvitettiin noin 200 metrin etäisyydellä uuden tielinjauksen molemmin puolin. Laskenta tehtiin kolmeen kertaan kesäkuun alussa keskivaiheilla ja lopussa.

Alueella havaittiin 11 lintudirektiivin liitteen I lintulajia, joista kaikki eivät pesineet suunnitellun tielinjauksen lähialueella, mutta laajan reviiri-alueen vuoksi saattavat liikkua alueella. Direktiivilajien lisäksi alueella pesi myös kuusi kansallisessa uhanalaisluokituksessa mainittua lintulajia.

Seuraavassa taulukossa on merkitty alueella havaitut lintudirektiivin 1 liitteenlajit ja muut uhanalaiset lajit.

Alueella pesivät tai havaitut lintudirektiivin liitteen I lajit	Lisäksi kansallisessa uhanalaisluokituksessa 2010 mainitut lajit
Laulujoutsen (<i>Cygnus cygnus</i>)	ei
Uivelo (<i>Mergus albellus</i>)	ei
Kalasääksi (<i>Pandion aliaetus</i>)	silmälläpidettävä (NT)
Kurki (<i>Grus grus</i>)	ei
Teeri (<i>Tetrao tetrix</i>)	silmälläpidettävä (NT)
Metso (<i>Tetrao urogallus</i>)	silmälläpidettävä (NT)
Liro (<i>Tringa glareola</i>)	ei
Pohjantikka (<i>Picoides ridactylus</i>)	ei
Palokärki (<i>Dryocopterus martius</i>)	ei
Hiiripöllö (<i>Surnia ulula</i>)	ei
Sinirinta (<i>Luscinia svecica</i>)	ei
Rantasipi (<i>Actitis hypoleuca</i>)	silmälläpidettävä (NT)
Niittykirvinen (<i>Anthus rustica</i>)	silmälläpidettävä (NT)
Pohjansirkku (<i>Emberiza rustica</i>)	vaarantunut (VU)

Vaarantuneen pohjansirkun pesimäalue oli suunnitellun tielinjauksen alueella.

Suunnittelualueella on kaksi linnustollisesti merkittävämpää aluetta

1. Jorvaperänjärvi on ympäristöineen linnustollisesti arvokas ja vesilinnuston sekä kahlaajien lisäksi järven rantametsien linnusto on ympäröivää aluetta tiheämpi ja monilajisempi.
2. Koleskanjärven kaakkoispuoleinen neva on linnustoltaan kohtalainen alue.

2. HANKKEEN TAVOITTEET

Hankkeen tavoitteena on laatia maantielle 955 lainvoimainen tiesuunnitelma, joka mahdollistaa tien parantamisen laaditun suunnitelman mukaisesti.

Tiehankkeen tavoitteena on parantaa alueen liikenneyhteyksiä, liikenneturvallisuutta sekä asukkaiden asumisedellytyksiä Rautuskylässä ja Hanhimaalla.

Tiesuunnitelman laadinnan tavoitteena on ratkaista parannettavan tieyhetyden lopullinen sijainti. Tällöin alueen maankäyttöä pystytään kehittämään yleiskaavan mukaisesti.

Hanke toteuttaa valtakunnallisia alueiden käyttötavoitteita.

3. TIESUUNNITELMAN ESITTELY

3.1 Ajoneuvo- ja kevyenliikenteen järjestelyt

Vuonna 2012 laaditussa toimenpideselvityksessä esitetyn tielinjauksen pohjalta on laadittu maantien 955 tiesuunnitelma. Tielinjaus on hieman täsmentynyt sekä muuttunut selvityksessä esitetystä.

Tiesuunnitelmassa esitetään, että tie rakennetaan lähes kokonaisuudessaan uudestaan kestopäällystettynä. Maantien kokonaisleveys on 6,5 metriä, josta kestopäällystetyn osan leveys on 6,0 metriä. Paaluvälillä 2800 – 3200 nykyiselle tiellä ei tehdä parantamistoimenpiteitä.

Maantien suunnittelun mitoitusnopeutena on käytetty suunnitteluosuuden alkuosalla paaluvälillä 0 – 5000 80 km/h ja paaluvälillä 5000 – 12170 100 km/h.

Tielinjauksen vaakageometriaa parannetaan loiventamalla nykyisen tien kaarteita sekä sijoittamalla linjaus osittain uuteen maastokäytävään.

Suurimmat linjausmuutokset sijoittuvat paaluvälillä 500 - 2400 Paksunien ja Sokkaporan kohdalle, paaluvälille 3500 - 5300 Rautuskylän kohdalle sekä suunnittelualueen pohjoispäässä Hanhimaan kylän eteläpuolella paaluvälille 9800 – 12170.

Maantien pystygeometriaa parannetaan leikkauksilla ja pengerryksillä vastaamaan tieluokan ja mitoitusnopeuden vaatimuksia.

Yksityistiet

Yksityisteiden liittymät järjestellään ja parannetaan maantien rakentamisen yhteydessä. Nykyinen syrjään jäävä maantie jää pääosin yksityistiekäyttöön. Niillä osilla, joilla tielle ei ole käyttöä tierunko puretaan ja alue maisemoidaan.

Tieosuudelle ei ole suunniteltu erillisiä kevyen liikenteen väyliä, tievalaistusta tai joukkoliikenteen pysäkkejä.

Kuivatus

Tiealue kuivatetaan avo-ojin, rummuin ja laskuojin. Tien rakenne kuivataan tien sivuosiin. Suunnitelmakartoilla on esitetty päätien rumpujen sijainti sekä tiesuunnitelmassa varattavat laskuoja-alueet.

Paalulla 5200 Rautusjärven laskuojan ja paalulla 11 800 Puljuojan yhteyteen rakennettavat rummut eivät vaadi Lapin ELY- keskuksen lausunnon mukaan vesilain mukaista ympäristölupakäsittelyä.

Pohjanvahvistukset

Maantien pohjanvahvistustoimenpiteinä ovat massanvaihdot. Suo- ja pehmeikköalueiden eloperäiset ja heikosti kantavat maa-ainekset kaivetaan pois ja tilalle vaihdetaan tieleikkauksista saatava moreeni- ja kallioaines. Poistettava materiaali läjitetään suunnitelmakartoilla esitetyille läjitysalueille.

Läjitysalueet

Tiealueelta poistettavat tierakentamiseen kelpaamattomat maamassat (pintamaat ja eloperäiset maalajit) läjitetään läjitysalueille. Läjitysalueet ja niiden kulkuyhteydet on esitetty suunnitelmakartoilla.

Johtosiirrot

Rakentamisen yhteydessä joudutaan siirtämään yksittäisiä Rovakaira Oy:n ja Teliasonera Oy:n sähkö- ja tietoliikenneverkon pylväitä ja ilmajoh-toja. Siirrot on esitetty suunnitelmakartoilla.

Kesällä 2013 on nykyisen maantien varteen asennettu tietoliikennekaapeli. Asentamisessa on huomioitu suunnitellun tien rakentaminen.

Tienpitoaineet

Suunnitelmassa ei ole esitetty maa-ainesten ottoalueita.

Sillat

Lismajoen ylittävä nykyinen silta on hyväkuntoinen, eikä sille ole esitetty suunnitelmassa kunnostustoimenpiteitä.

Hiihto- ja kelkkareitit

Kelkkareittien linjauksia on esitetty siirrettäväksi paaluilla 2000 ja 4620. Hiihtoreittien linjauksia on esitetty siirrettäväksi kolmessa kohdassa paaluilla 1700 ja 4000 ja 4600. Reittien lopullisen sijainnin suunnittelu tehdään reitin pitäjän toimesta.

Reittien risteämisiin maantien kanssa rakennetaan maatalousliittymän tyyppiset tasoliittymät.

Teiden hallinnolliset muutokset

Syrjään jäävät nykyisen maantien osat muutetaan yksityisteiksi. Tiesuunnitelma ei sisällä muita teiden hallinnollisia muutoksia.

Työnaikaiset liikennejärjestelyt

Suunnitelmassa ei ole esitetty erillisiä työnaikaisia liikennejärjestelyjä.

3.3 Tieympäristö

Suunnittelualueen maisemakuvaa hallitsevat mäntyvaltaiset metsät, peltoaukeat ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennukset. Suunnitelluilla toimenpiteillä on pyritty rauhoittamaan asutusympäristö ohikulkuliikenteeltä.

Ympäristön suunnittelun lähtökohtana ovat ratkaisut, jotka soveltuvat visuaalisesti ja hoitotasoltaan tienjakson luonteeseen sekä nykyiseen ympäristöön.

Istutuksilla ja metsityksillä on pyritty katkaisemaan vanhan tieaukon näkyminen häiritsevästi uudelle tielle.

Tien luiskat nurmetetaan maisemanurmella 2. Metsitystaimet ja istutettavat puut ovat nykyiseen ympäristöön soveltuvia havu- ja lehtipuita.

4. SUUNNITELMAN VAIKUTUKSET

4.1 Vaikutukset liikenteeseen

Maantien 955 rakentaminen parantaa koko Pohjois-Kalotin liikenneyhteyksiä. Se parantaa Pohjois-Suomen itä-länsi suuntaisia tieyhteyksiä sekä Kittilä–Inari tieyhteyden kehittymistä ja käyttömahdollisuuksia. Tieyhteyden rakentaminen parantaa osaltaan mahdollisuuksia muuttaa tulevaisuudessa tieyhteys kantatietasoiseksi.

Tien rakentaminen parantaa yhteyttä Suurikuusikon kultakaivokselle, jolloin päivittäinen työmatkaliikenne ja kaivoksen raskas huoltoliikenne voivat käyttää suorinta tieyhteyttä Kittilästä ja Leviltä. Se parantaa myös paikallisten asukkaiden liikkumisolosuhteita huonokuntoisen, mutkaisen ja kelirikolle alttiin tien poistuesssa.

Uusi tieyhteys parantaa kevyen liikenteen olosuhteita nykyisen maantien jäädessä yksityistie- ja kevyen liikenteen käyttöön.

Liikenteen ja erityisesti raskaan liikenteen tuottama melu ja häiriö asutukselle pienenee tien siirtyessä kauemmas asutuksesta.

Könkään ja Rautuskylän asukkaiden liikenneturvallisuus paranee tien geometrian parantuessa, tien siirtyessä uuteen maastokäytävään vilkkaimmilla kyläosuuksilla sekä yksityistiejärjestelyiden selkeytyessä.

Matkailuyritysten liikenneturvallisuus paranee tieyhteyden siirtyessä kauemmas yrityksistä.

4.2 Vaikutukset ympäristöön

Maankäyttö, kaavoitus, rakenteet ja rakennukset

Tien rakentaminen selkeyttää alueen maankäytön rakenteen ja mahdollistaa sen suunnitelmallisen kehittämisen. Uusi tieyhteys lisää alueen vetovoimaa ja mahdollistaa uudisrakentamisen yleiskaavan puitteissa alueelle. Se edesauttaa kylien vetovoimaisuuden säilymistä.

Sivuun jäävä nykyinen maantie jää yksityistieksi ja puretaan osittain uuden tien valmistuttua. Rakentamistoimenpiteet aiheuttavat kahden ladon purkamisen.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Hanke tukee valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita seuraavasti.

- Hanke tukee nykyistä toimivaa aluerakennetta ja kyläverkostoa parantamalla alueen liikenneyhteyksiä ja sitä kautta parantamalla asukkaiden mahdollisuuksia asua myös tulevaisuudessa alueella
- Hanke ei vaaranna valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden arvoja, vesien tilaa tai muita luontoarvoja
- Hanke parantaa alueen asukkaiden liikenneturvallisuutta

- Hanke parantaa nykyisen matkailuliiketoiminnan ja kaivostoiminnan toimintaedellytyksiä ja turvallisuutta liikenneyhteyksien parantuessa ja maantien siirtyessä hieman kauemmas yritysten välittömästä läheisyydestä

Valtakunnallinen maisema-alue

Tien rakentaminen ei heikennä oleellisesti Könkään ja Rautuskylän valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta. Maisemallisesti herkimpien alueiden kohdilla Paksuniemessä ja Rautuskylässä suunniteltu tie on linjattu uuteen maastokäytävään kauemmas nykyisestä asutuksesta.

Ympäristö, kasvillisuus ja eläimistö

Suunnitellun tien uusien linjausten alueella ei ole luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja kohteita tai Natura 2000 alueita. Uhanalaisten kasvilajien sijainti tarkistettiin saatujen tietojen perusteella eikä linjauksen alueelta niitä löydetty. Kasvillisuuden kannalta arvokkaat neljä kohdetta säilyvät.

Jorvaperänjärvi lähiympäristöineen jää metsäalueelle vanhan ja uuden tielinjauksen väliin. Lähimmillään alue on noin 100 metrin päässä uudesta tielinjauksesta. Matalan Puljujärven pohjoisreunalla on yhteys mt 9954 tielle. Tiealue rajautuu järven reunaan. Koleskanjärven neva sijaitsee tiealueen pohjoispuolella. Läjitysalueiden sijoitteluun tulee kiinnittää huomiota tien pohjoispuolella. Myllykosken ranta-alueet säilyvät sillä tie sijoittuu nykyiselle sillalle.

Viitasammakkoselvityksessä ei tehty havaintoja lajista suunnittelualueella.

Linnuston kannalta arvokkaat alueet Koleskanjärven neva ja Jorvaperänjärven ympäristö säilyvät.

Melu

Maantien 955 liikenteen meluvaikutuksien ja eri vaihtoehtojen vertailu on tehty ns. putkimalli-tarkastelulla. Putkimallissa melunleviämisen laskenta perustuu pohjoismaiseen tieliikennemelun laskentamalliin (NMT1996) sillä erotuksella, että maaston muotoja ja kovia alueita ei oteta huomioon.

Melutaso-ohjearvona on käytetty VnP (993/1992) mukaista päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB. Loma-asutuksen kohdalla ohjearvona on käytetty 45 dB.

Laskennat on laadittu nykytilanteesta (vuosi 2012) nykyisillä liikennejärjestelyillä. Ennustetilanne on laskettu vuoden 2035 ennusteliikennemäärillä sekä määritellyillä mitoitusnopeuksilla (80–100 km/h).

Nykytilanteessa tieliikenteen 55 dB päivämelualue leviää paikasta riippuen tien keskilinjasta noin 10 - 25 m. 55 – 60 dB melualueella on kaksi asuttua rakennusta, joissa on yhteensä kaksi asukasta.

Ennustetilanteessa 55 dB melualue leviää noin 30 m tien keskilinjasta. 55 – 60 dB melualueella on kaksi asuttua rakennusta, joissa on yhteensä

kaksi asukasta. Rakennusten suojaaminen melulta kyseisten talojen kohdalla on vaikeaa, koska rakennukset sijoittuvat hyvin lähelle nykyistä tietä.

Melutilannetta voidaan pitää hyvänä sekä nyky- että ennustetilanteessa. Uusi tielinjaus kulkee pääosin uudessa maastokäytävässä kauempana asutuksesta, jolloin kyseisillä alueilla melutilanne on nykyistä parempi. Alueilla, joissa tie mukailee nykyistä tielinjausta, melutilanne heikkenee jonkin verran.

Vesistöt ja pohjavesi

Tien rakentamisella ei ole pysyviä vaikutuksia vesistöjen laatuun ja pohjavesiin. Tien rakentamisen aikana voi esiintyä paikallisia ja hetkittäisiä pieniä veden laadun heikkenemisiä johtuen kiintoaineen kulkeutumisesta veteen.

Poronhoito

Suunnitellun tieyhteyden välittömään läheisyyteen ei sijoitu poronhoidolle tärkeitä laidunalueita tai muita tärkeitä alueita, eikä se aiheuta oleellista haittaa poronhoidolle.

Kaivostoiminta

Hankkeella ei ole suoranaista vaikutusta kaivostoimintaa, mutta se välillisesti tukee kaivostoiminnan toimintaedellytyksiä, koska liikenneyhteydet Suurikuusikon toiminnassa olevalle kaivokselle sekä potentiaalisille uusille kaivosalueille paranevat.

4.3 Vaikutukset talouteen

Hankkeen arvioidut rakentamiskustannukset ilman lunastuskustannuksia ovat noin 5.2 M€ (MAKU150, 2005=100).

Hanke parantaa alueella toimivien matkailuyritysten toimintaedellytyksiä kulkuyhteyksien parantuessa.

4.4 Haittojen torjumis- ja lieventämistoimenpiteet

Negatiivisten vaikutusten pienentäminen valtakunnallisesti arvokkailla maisema-alueilla.

Maantien 955 parantamisen negatiivisia vaikutuksia Könkään ja Rautuskylän valtakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin on vähennetty siten, että maantie on linjattu uuteen maastokäytävään maisemallisesti arimmilla alueilla Paksuniemessä Munajärven rannalla sekä Rautuskylässä Rautusjärven rannalla.

5. SUUNNITELMAAN SISÄLTYVÄT LUVAT JA SOPIMUKSET

Hankkeen toteuttamista varten ei ole haettu erillistä maa-aineksen ottolupaa. Suunnitelmaan ei sisälly erityisiä lupia tai sopimuksia.

6. EHDOTUS TIESUUNNITELMAN HYVÄKSYMISEKSI JA JATKOTOIMENPITEET

6.1 Hyväksymisehdotus maantien 955 rakentamiseksi (M1):

Tie	paaluväli	poikkileikkaus	pituus (m)	piir. nro
M1	0 - 12170	6,5/6,0 PAB	12 170	3T-1...9
M2	0 - 324	6,5/6,0 PAB	324	3T-9

Tiealue

Suunnitelmakartalle esitetty tiealue otetaan haltuun tietöimituksen yhteydessä.

Näkemä- ja suoja-alueet

Tiesuunnitelmassa on esitetty näkemä- ja suoja-alueet. Suoja-alueen laajuus ulottuu tien keskilinjasta maanteillä M1 ja M2 20 m teiden molemmin puolin.

Liittymät

Yksityiset liittymät on esitetty suunnitelmakartoilla ja liittymäluettelossa.

Laskuojat

Laskuojat ja laskuoja-alueet on esitetty suunnitelmakartoilla ja laskuoja-luettelossa.

Liitännäisalueet

Tiesuunnitelmassa ei ole esitetty liitännäisalueita.

Rakentamisen aikaiset oikeudet

Rakennustyön ajaksi ylijäämämassojen läjitystä varten suunnitelmassa on esitetty läjitysalueita ja niille kulkuoikeuksia. Läjitysalueiden ja tilapäisten kulkuoikeuksien sijainti on esitetty suunnitelmakartoilla.

Rakentamisen aikaisista muista oikeuksista esim. käyttää materiaalikuljetuksissa yksityisteitä hankkimisesta vastaa urakoitsija.

6.2 Jatkotoimenpiteet

Tiesuunnitelman laatimisen jälkeen hankkeesta tehdään erillinen tien rakennussuunnitelma. Hanke ei ole tällä hetkellä Lapin ELY- keskuksen L- vastuualueen toiminta- ja taloussuunnitelmassa lähivuosina.

7. SUUNNITELMAN LAATIJAT JA YHTEYSHENKILÖT

Tiesuunnitelma on laadittu Sito Oy:n Rovaniemen toimistossa Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimeksiannosta.

Suunnitelmaluonnoksia on esitelty 26.3.2013 pidetyssä yleisötilaisuudessa Kittilän Könkään kylätalolla. Asukkaita on tiedotettu hankkeesta myös henkilökohtaisesti suunnitteluhankkeen aikana.

Lapin ELY- keskuksen yhteyshenkilönä suunnittelua koskevissa asioissa on projektivastaava Tomi Tiuraniemi, osoite Lapin ELY-keskus, liikenne ja infrastruktuuri vastuualue, Hallituskatu 1-3, 96100 Rovaniemi, puh. 0295 037 262.

Tiesuunnitelman hankeryhmässä on ollut lisäksi edustus Kittilän kunnasta, jossa kuntaa on edustanut tiemestari Jari Kinnunen.

Rovaniemi 20.11.2013

Lapin elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Tomi Tiuraniemi
Projektivastaava

Sito Oy

Pirkka Hartikainen
Projektipäällikkö